

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
(ΣΥΝ.ΕΡΓΑΣ.ΙΑ.)»

Από το Σωματείο με την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΙΑΤΡΩΝ (ΣΥΝ.ΕΡΓΑΣ.ΙΑ.)», μου ετέθησαν τα κατωτέρω ερωτήματα :

Α) Εάν οι υπογραφείσες κατά το έτος 2012 συμβάσεις μεταξύ μελών του ως άνω Σωματείου και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την εκτέλεση παρακλινικών-εργαστηριακών εξετάσεων, ετήσιας συμφωνηθείσας διάρκειας (από 1-1-2012 έως 31-12-2012), εξακολουθούν να ισχύουν, επί τη βάσει των μονομερών αποφάσεων του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την παράτασή τους, σε συνδυασμό με το άρθρο 26 της Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου της 30ης Δεκεμβρίου 2015 (αρ. ΦΕΚ 184/30-12-2015) ;

Β) Εάν οι παρακλινικές-εργαστηριακές εξετάσεις, τις οποίες καλύπτει η Σύμβαση και για τις οποίες προβλέπεται η κάλυψη από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., επί τη βάσει του σχετικού κρατικού τιμολογίου, καλύπτουν το σύνολο των απαιτούμενων, στο πλαίσιο της συνήθους και καθιερωμένης επαγγελματικής πρακτικής, ενεργειών από τα συμβαλλόμενα μέλη του ως άνω Συνδέσμου ;

Γ) Εάν η επιπλέον χρέωση ενεργειών, σε περίπτωση που αυτές αφενός μεν συνοδεύουν τις καλυπτόμενες από τη σχετική σύμβαση εκτέλεσης παρακλινικές-εργαστηριακές εξετάσεις, αφετέρου δε δεν προβλέπονται ή δεν/ούτε καλύπτονται από τις συναφθείσες συμβάσεις και το κρατικό τιμολόγιο, είναι επιτρεπτή ;

Σε σχέση με τα ανωτέρω ερωτήματα και με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν σε γνώση μου (Περιεχόμενο Συμβάσεων Εκτέλεσης Παρακλινικών Εξετάσεων, Έγγραφα με τα οποία χορηγείται παράταση των ως άνω συμβάσεων, Κανονισμός Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , Αποφάσεις ορίζουσες, μεταξύ άλλων, το κρατικό τιμολόγιο για συγκεκριμένες παρακλινικές εξετάσεις κλπ.), διαμόρφωσα νομική πεποίθηση, η οποία αναλυτικά έχει ως εξής :

Α) Αναφορικά με το πρώτο ως άνω ερώτημα δέον να σημειωθούν τα ακόλουθα :

Το άρθρο 20 της υπογραφείσης Συμβάσεως προβλέπει ότι : «Η σύμβαση αυτή αρχίζει από 1/1/2012 και λήγει στις 31/12/2012. Αμφότερα τα μέρη έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν εγγράφως τη παρούσα σύμβαση με προειδοποίηση ενός μηνός, χωρίς καμία υποχρέωση προς το άλλο μέρος».

Πέραν της συγκεκριμένης διάταξης, ουδεμία άλλη πρόβλεψη υπάρχει στη Σύμβαση σε σχέση με το ενδεχόμενο παράτασής της. Κατά συνέπεια, ουδεμία δυνατότητα μονομερούς παράτασης της Σύμβασης προβλέπεται ούτε από πλευράς Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ούτε από πλευράς συμβαλλόμενων μελών του Συνδέσμου.

Οι διαδοχικές παρατάσεις της Σύμβασης με αποφάσεις του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , καθώς και με το άρθρο 26 της Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου της 30ης Δεκεμβρίου 2015 (αρ. ΦΕΚ 184/30-12-2015), δεν μπορούν να έχουν το νόημα μονομερούς επιβολής παράτασης της Σύμβασης στα συμβαλλόμενα μέλη. Αντίθετα, επιτελούν το ρόλο της νομιμοποίησης και θέσης εντός συμβατικού πλαισίου των σχέσεων μεταξύ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και συμβαλλόμενων μελών που συνεχίζουν να υφίστανται παρά την παρέλευση του χρόνου ισχύος της Σύμβασης και τη μη υπογραφή νέας Συμβάσεως. Ο μόνος σκοπός δηλαδή που μπορεί να έχουν οι εν λόγω παρατάσεις είναι, να μην θεωρηθούν ανίσχυρες, ως εκτός συμβατικού πλαισίου, οι απαιτήσεις για τις παρακλινικές-εργαστηριακές εξετάσεις που πραγματοποιήθηκαν μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου χρόνου ισχύος της Σύμβασης, ήτοι μετά την παρέλευση της 31ης-12-2012.

Σημειώνεται βέβαια ότι ακόμη και στη περίπτωση που οι παρατάσεις εθεωρούντο άκυρες, οι απαιτήσεις από τις διεξαχθείσες παρακλινικές-εργαστηριακές εξετάσεις θα μπορούσαν να διεκδικηθούν επί τη βάση των διατάξεων για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό (άρθρα 904 επ. Α.Κ.). Παρόλα αυτά δεν υπάρχει συμφέρον επικλήσεως μιας τυχόν τέτοιας ακυρότητας για τους ακόλουθους λόγους.

Κυρίως, διότι είναι προφανές ότι η συνέχιση της συνεργασίας των μελών με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. υποκρύπτει τη σιωπηρή συναίνεση των μελών στην παράταση της μεταξύ τους συνεργασίας, επί τη βάση των όρων της αρχικής Σύμβασης. Βέβαια, εν

προκειμένω θα μπορούσε να γίνει επίκληση πλάνης ως προς τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των παρατάσεων από πλευράς Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Το σημαντικότερο ωστόσο είναι, ότι ακόμη κι έτσι, ήτοι στο πλαίσιο των παρατάσεων, παραμένει ακέραιο το δικαίωμα των μελών ανά πάσα στιγμή να προβούν αζημίως σε καταγγελία της σχέσης τους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως άλλωστε προέβλεπε και το άρθρο 20 της Σύμβασης, υπό τον όρο τήρησης της προθεσμίας προειδοποίησης του ενός μηνός για την έγγραφη καταγγελία.

Επιπλέον, σε περίπτωση πρόβλεψης νέας παρατάσεως στο μέλλον, τα μέλη δύνανται, προτού αρχίσει ο χρόνος ισχύος της νέας παράτασης και δημιουργηθεί οποιοδήποτε τεκμήριο σιωπηρής συναίνεσής τους (π.χ. με τη συνέχιση εκτέλεσης παρακλινικών-εργαστηριακών εξετάσεων για λογαριασμό του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), να προβούν σε δήλωση μη αποδοχής της νέας παράτασης και σε άμεση διακοπή της συνεργασίας τους με την παρέλευση του χρόνου ισχύος της προηγούμενης παράτασης.

Κατά συνέπεια, τα μέλη που επιθυμούν να τερματίσουν τη συνεργασία τους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μπορούν α) να καταγγείλουν την ήδη υφιστάμενη παράταση της Σύμβασης, με την τήρηση της προβλεπόμενης προθεσμίας έγγραφης καταγγελίας του ενός μηνός, και β) να προβούν σε δήλωση διακοπής της συνεργασίας ενόψει μελλοντικής παράτασης, η οποία θα ενεργοποιείται με την παρέλευση του χρόνου ισχύος της υφιστάμενης παράτασης.

Β) Αναφορικά με το δεύτερο ως άνω ερώτημα δέον να σημειωθούν τα ακόλουθα :

Το άρθρο 13 της Σύμβασης προβλέπει ότι : «Ως αμοιβή του ΙΔΕ ή ΙΠ ορίζεται «κατά πράξη» η από τους ισχύοντες Νόμους, Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις προβλεπόμενη για τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, όπως εξειδικεύεται στην παρούσα σύμβαση».

Το άρθρο 14 της Σύμβασης προβλέπει ότι : «Το ΙΔΕ ή ΙΠ δηλώνει ότι αποδέχεται να αμείβεται με το κάθε φορά ισχύον Κρατικό Τιμολόγιο για κάθε ιατρική πράξη και παρακλινική εξέταση που θα παρέχει κατά τη διάρκεια της παρούσας σύμβασης προς τους ασφαλισμένους του Ταμείου, σύμφωνα με τον

Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας και τους ειδικότερους όρους του Παραρτήματος της παρούσης, όπως αυτό κάθε φορά τροποποιείται και ισχύει. Πέραν αυτής, απαγορεύεται να ζητήσει ή να εισπράξει οποιαδήποτε επιπλέον αμοιβή από τον ασφαλισμένο».

Το άρθρο 15 της Σύμβασης προβλέπει ότι : «Η είσπραξη οποιασδήποτε αμοιβής από τον ασφαλισμένο ή τους οικείους του για τη συμπλήρωση ή υποκατάσταση του κρατικού τιμολογίου, ρητά απαγορεύεται. Συνέπεια της παράβασης αυτής είναι η εκ μέρους του Ταμείου καταγγελία και διακοπή της Σύμβασης με το ΙΔΕ ή ΙΠ, το οποίο καμία αξίωση δεν θα έχει κατά του Ταμείου».

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 12 της Σύμβασης, «Το ΙΔΕ ή ΙΠ οφείλει να χορηγεί υποχρεωτικά στον ασφαλισμένο λεπτομερή έκθεση των ευρημάτων και των αποτελεσμάτων των εξετάσεων με αναγεγραμμένα επί της εκθέσεως το ονοματεπώνυμο του ασφαλισμένου και την ημερομηνία εξέτασης».

Εκ των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι η Σύμβαση αφορά μόνο στις πράξεις, και εν προκειμένω στις παρακλινικές-εργαστηριακές εξετάσεις, που θα παρέχει το συμβαλλόμενο μέλος στον ασφαλισμένο και οι οποίες καλύπτονται από το Κρατικό Τιμολόγιο.

Για κάθε μη καλυπτόμενη από το Κρατικό Τιμολόγιο πράξη, άμεσα συναρτώμενη με την αντίστοιχη καλυπτόμενη ή μη, αφενός μεν δεν υπάρχει υποχρέωση αποζημίωσης της από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , αφετέρου δε δεν υφίσταται δέσμευση από τη Σύμβαση του συμβαλλόμενου μέλους του Συνδέσμου ως προς την ανεξάρτητη και αυτοτελή χρέωσή της στον ασφαλισμένο.

Κατά συνέπεια, σε ότι αφορά τις παρακλινικές-εργαστηριακές εξετάσεις, η αποζημίωση του συμβαλλόμενου μέλους από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και η απαγόρευση είσπραξης οποιασδήποτε επιπλέον αμοιβής από τον ασφαλισμένο ή τους οικείους του, αφορά μόνο την διεξαγωγή της εξέτασης και την εξαγωγή και λεπτομερή καταγραφή των ευρημάτων και αποτελεσμάτων της, ήτοι των τιμών των σχετικών μετρήσεων κλπ. Δεν αφορά αντίθετα, ούτε τη διαδικασία που προηγείται της εξέτασης (π.χ. αιμοληψία) ούτε εκείνη που έπεται αυτής και που υπερβαίνει την απλή λεπτομερή καταγραφή των ευρημάτων και αποτελεσμάτων (π.χ. γνωμάτευση).

Πολλώ δε μάλλον, δεν συμπεριλαμβάνει την κάλυψη του κόστους που συνεπάγονται απαιτήσεις που τίθενται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και οι οποίες είναι ανεξάρτητες από την καθαυτό διεξαγωγή των σχετικών παρακλινικών-εργαστηριακών εξετάσεων (π.χ. το κόστος συμμόρφωσης σε συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιοτικού ελέγχου, το κόστος τήρησης ηλεκτρονικού αρχείου παρεχομένων υπηρεσιών, το κόστος τήρησης συστήματος Διαχείρισης και Αποθήκευσης Ιατρικής Απεικόνισης κλπ).

Επιπλέον υφίστανται και άλλες παράμετροι διαφοροποίησης της αξίας μιας παρακλινικής εξέτασης σχετιζόμενες με την ποιότητα του προσωπικού που τη διεξάγει ή που γνωματεύει επ' αυτής, με την ταχύτητα εξαγωγής και χορήγησης των αποτελεσμάτων, σύνταξης της σχετικής έκθεσης, τήρησης του σχετικού ηλεκτρονικού αρχείου κλπ. Έτσι, σε τέτοιες περιπτώσεις η χρέωση για την εξέταση μπορεί να έχει ως σημείο αναφοράς το Κρατικό Τιμολόγιο, αλλά η επίσπευση χορήγησης των αποτελεσμάτων κλπ., κατόπιν επιθυμίας του ασφαλισμένου, να υπόκειται σε πρόσθετη χρέωση. Στην τελευταία περίπτωση, η χρέωση αυτή είναι ανεξάρτητη από την εκτέλεση της σχετικής εξέτασης και αφορά τον πρόσθετο κόπο, έξοδα κλπ που θα πρέπει να δαπανήσει το συμβαλλόμενο μέλος στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Τέλος, ως καλυπτόμενη «πράξη» θα πρέπει εν προκειμένω να νοηθεί αυτή ακριβώς η παρακλινική εξέταση στην οποία αναφέρεται ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και την οποία πράγματι καλύπτει. Έτσι, εάν ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. υπολογίζει και καλύπτει την παρακλινική εξέταση, με τη χρήση των φθηνότερων αντιγράφων αντιδραστηρίων και όχι των πρωτοτύπων ή καλών αντιγράφων, η καλυπτόμενη «πράξη» είναι η σχετική εξέταση με τη χρήση αυτών των αντιδραστηρίων, ενώ η ίδια εξέταση με την χρήση πρωτοτύπων ή ακριβών αντιγράφων δεν αποτελεί καλυπτόμενη από τη Σύμβαση «πράξη» και συνεπώς αφενός μεν δεν αποζημιώνεται, τουλάχιστον στο σύνολό της, από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , αφετέρου δε το συμβαλλόμενο μέλος δεν δεσμεύεται από το Κρατικό Τιμολόγιο. Συνεπώς για να συνιστά η παρακλινική εξέταση «πράξη» η οποία καλύπτεται από τη Σύμβαση και για την οποία δεν επιτρέπεται η είσπραξη από τον ασφαλισμένο ή τους οικείους του αμοιβής μεγαλύτερης από την προβλεπόμενη στο Κρατικό Τιμολόγιο, δεν αρκεί η ταύτιση ως προς την αφηρημένη

ονομασία της συγκεκριμένης εξέτασης, αλλά πρέπει αυτή να ταυτίζεται και ως προς την ουσία της, ήτοι ως προς τον τρόπο και τα χρησιμοποιούμενα μέσα εκτέλεσής της.

Στην ως άνω περίπτωση, για την εξέταση με τη χρήση πρωτοτύπων αντιδραστηρίων ή ακριβών αντιγράφων αυτών, ο ασφαλισμένος δεν καλύπτεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και θα καταβάλει την σχετική αμοιβή-αποζημίωση ιδίοις εξόδοις. Εξάλλου, το ορθό θα ήταν ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως πράττει και σε σχέση με τα πρωτότυπα φάρμακα και τα γενόσημα, κατ'εξαίρεση, να καλύπτει το ποσό με το οποίο θα αποζημιώνει το συμβαλλόμενο μέλος για την εκτέλεση της σχετικής εξέτασης με τη χρήση των φθηνότερων αντιδραστηρίων και ο ασφαλισμένος να καλύπτει τα υπόλοιπα, ήτοι τη συμμετοχή που θα κατέβαλε για την εξέταση με το φθηνότερο αντίγραφο συν τη διαφορά της εξέτασης με πρωτότυπο αντιδραστήριο ή ακριβότερο αντίγραφο αυτού.

Είναι βεβαίως αυτονόητο ότι τα ανωτέρω ισχύουν εφόσον ο ίδιος ο ασφαλισμένος επιλέγει και επιθυμεί την χρήση πρωτοτύπων ή ακριβών αντιδραστηρίων, αντί των φθηνότερων αντιδραστηρίων, για την εκτέλεση της σχετικής παρακλινικής εξέτασης, και όχι όταν η σχετική χρήση δεν αποτελεί προϊόν επιλογής του, αλλά επιβάλλεται από το συμβαλλόμενο μέλος του Συνδέσμου.

Έτσι, ο ασφαλισμένος θα πρέπει να ενημερώνεται για την τυχόν αυξημένη πιστότητα των πρωτότυπων αντιδραστηρίων ή των ακριβότερων αντιγράφων αυτών, σε σύγκριση με τη χρήση των φθηνότερων αντιγράφων, επί τη βάση των οποίων κατ'ουσία υπολογίζει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. την τιμή που αποδίδει ως τιμή αναφοράς για τη σχετική παρακλινική εξέταση. Σε περίπτωση δε που αυτός επιθυμεί να προβεί στην εξέταση με τη χρήση διαφορετικών, ακριβότερων αντιδραστηρίων, σε σχέση με αυτά που υπολογίζει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , τότε στην ουσία πρόκειται για διαφορετική πράξη, η οποία επιδέχεται διαφορετική χρέωση.

Εν κατακλείδι, κάθε στοιχείο και ενέργεια που τίθεται εκτός αυτής καθ'εαυτής της εκτέλεσης της προβλεπόμενης παρακλινικής εξέτασης και το οποίο προηγείται, συνοδεύει ή έπεται αυτής, καθώς και κάθε στοιχείο κατά την εκτέλεση της ίδιας της παρακλινικής εξέτασης που διαφοροποιεί αυτή από πλευράς ποιότητας σε σχέση με την προβλεπόμενη από το Κρατικό Τιμολόγιο, δύναται να

χρεωθεί επιπροσθέτως, υπό την αναγκαία προϋπόθεση της προηγούμενης ενημέρωσης του ασφαλιζόμενου και της ρητής επιθυμίας του να επιλέξει αυτή.

Γ) Αναφορικά με το τρίτο ως άνω ερώτημα ισχύουν τα ήδη αναλυτικά εκτεθέντα σε σχέση με το δεύτερο ερώτημα.

Αθήνα, Τετάρτη 4 Φεβρουαρίου 2016

Ο Γνωμοδοτών

Ηλίας Γ. Αργυροηλιόπουλος
Διδάκτωρ Νομικής – Δικηγόρος
Ομήρου 43 – 106 72 Αθήνα
2103641251 & 6977593001

ΣΥΝδεσμος **ΕΡΓΑΣ**τηριακών **ΙΑ**τρών

